

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף צ"ו of סנהדרין. Some of the topics we will learn about include.

The battle of אברהם אבינו against the four kings, in which a מלאך came to assist אברהם

הזהרו בני עמי הארץ
שמהן תצא תורה

One must show respect to the sons of ignorant people who became Talmudei Chachamim, because they will teach Torah to all of Klal Yisroel.

לא זכה נבוכדנצר לאותו כבוד
אלא מפני זכות ד' פסיעות
נבוכדנצר achieved great honor in conquering Yerushalayim because he ran four steps for the honor of Hashem.

A

אברהם אבינו
against the four kings,

הזהרו בני עמי הארץ
שמהן תצא תורה

לא זכה נבוכדנצר לאותו כבוד
אלא מפני זכות ד' פסיעות

B

The incident of how נבוכדנצר, the general of בבל, conquered Yerushalayim

The descendants of even the greatest רשעים converted to Judaism, and some were great in Torah.

The nations of עמון ומואב were the ones who convinced נבוכדנצר to come and destroy the Bais Hamikdash.

B

How נבוכדנצר, the general of בבל,
conquered Yerushalayim

Descendants of some of the
greatest רשעים
who converted to Judaism.

עמון ומואב
were the ones who convinced
נבוכדנצר to destroy
the Bais Hamikdash.

1 So, let's review ...

The Gemara proceeds with the battle of אברהם אבינו against the four kings, in which a מלאך came to assist אברהם, as the Pasuk states; 'ויחלק עליהם לילה הוא ועבדיו ויכם וגו'

רבי יוחנן says
אותו מלאך שנזדמן לו לאברהם לילה שמו
That לילה's name was מלאך.

רבי יצחק נפחא says
לילה שמו מעשה לילה
The stars, that come out at night, assisted אברהם אבינו in the battle against the four kings, as they did in the battle against סיסרא.

The Gemara continues to expound the Pesukim:
An earlier Pasuk states
וירדף עד דן
דן chased the four kings until דן.

רבי יוחנן explains
כיון שבא אותו צדיק עד דן תשש כחו
ראה בני בניו שעתידין לעבוד ע"ז בן
When אברהם came to דן he became weakened, because he foresaw that his descendants will worship זרה in דן, and for this reason
ואף אותו רשע לא נתגבר
עד שהגיע לדן
דן became stronger only when he arrived at דן.
=====

1

The battle of אברהם אבינו against the four kings, in which a מלאך came to assist אברהם, as the Pasuk states;

**ויזכק עליהם לילה
הוא ועבדיו ויכם וגו'**

רבי יצחק נפחא

**שעשה עמו
מעשה לילה**

The stars, that come out at night, assisted אברהם אבינו against the four kings, as they did in the battle against סיסרא.

רבי יוחנן

**אותו מלאך
שנזדמן לו לאברהם
לילה שמו**

That לילה's name was מלאך.

An earlier Pasuk states

וירדף עד דן
דן chased the four kings until דן.

רבי יוחנן

**כיון שבא אותו צדיק עד דן תשש כחו
ראה בני בניו
שעתידין לעבוד ע"ז בן**

When אברהם came to דן he became weakened, because he foresaw that his descendants will worship זרה in דן,

and for this reason

**ואף אותו רשע לא נתגבר
עד שהגיע לדן**

דן became stronger only when he arrived at דן.

2

אמר רבי זירא

'אע"ג דשלח ריב"ל וכו'

הזהרו בבני עמי הארץ

שמהן תצא תורה

Although רבי יהושע בן לוי said that one must show respect to the sons of ignorant people who became Talmidei Chachamim, because they will teach Torah to all of Klal Yisroel; however

כי הא מילתא מודעינן להו

One must inform them of the following two Pesukim:

'מדוע דרך רשעים צלחה וגו'

Why was רשעים successful in conquering Yerushalayim? Because

כי את רגלים רצתה וילאוך

כי את רגלים רצתה וילאוך took four steps to honor Hashem, and Rashi gives two explanations

1.

Either we tell בני עמי הארץ

לא זכה נבוכדנצר לאותו כבוד

אלא מפני זכות ד' פסיעות

Just like נבוכדנצר achieved this honor only through the merit of his Mitzvah, but not through his own right,

בני עם הארץ לא זכו לאותו כבוד

אלא מחמת זכות מעט שהיה באביהם

So too, you achieved your honor only through the small merits of your father, but not through your own right

2.

OR, we tell בני עמי הארץ

דהא דמוקרין להו לאו משום אביהם

אלא משום תורה שבהם

שלא תזוח דעתם עליהם

You achieved your honor only through your merits of Torah learning, but not because of yours fathers, and this will prevent the בני עם הארץ from becoming haughty. ®

2

אמר רבי זירא

'אע"ג דשלח ריב"ל וכו'

הזהרו בבני עמי הארץ

שמהן תצא תורה

Although רבי יהושע בן לוי said

that one must show respect to the sons of ignorant people who became Talmidei Chachamim, because they will teach Torah to all of Klal Yisroel;

however

כי הא מילתא מודעינן להו

One must inform them of the following two Pesukim:

'מדוע דרך רשעים צלחה וגו'

Why was נבוכדנצר successful

in conquering Yerushalayim? - Because

כי את רגלים רצתה וילאוך

כי את רגלים רצתה וילאוך took four steps to honor Hashem,

and Rashi gives two explanations

- 1 -

Either we tell בני עם הארץ

לא זכה נבוכדנצר לאותו כבוד

אלא מפני זכות ד' פסיעות

Just like נבוכדנצר achieved this honor only through the merit of his Mitzvah, but not through his own right,

בני עם הארץ לא זכו לאותו כבוד

אלא מחמת זכות מעט שהיה באביהם

So too, you achieved your honor only through the small merits of your father, but not through your own right

- 2 -

Or, we tell בני עם הארץ

דהא דמוקרין להו לאו משום אביהם

אלא משום תורה שבהם

שלא תזוח דעתם עליהם

You achieved your honor only through your Torah learning, but not because of yours fathers, This will prevent them from becoming haughty.

3 The Gemara concludes:
 ומה בשכר ארבע פסיעות
 ששלמתי לאותו רשע שרץ אחר כבודי
 אתה תמיה
 If the רשע received a great reward merely because
 he took four steps in Hashem's honor;
 כשאני משלם שכר לאברהם יצחק ויעקב
 שרצו לפני כסוסים עאכ"ו
 Then certainly the אבות will receive a far greater reward,
 because they ran swiftly, like horses, in Hashem's honor.
 =====

3

**ומה בשכר ארבע פסיעות
 ששלמתי לאותו רשע
 שרץ אחר כבודי
 אתה תמיה**

*If the רשע received a great reward
 merely because he took four steps in Hashem's honor;*

**כשאני משלם שכר
 לאברהם יצחק ויעקב
 שרצו לפני כסוסים עאכ"ו**

*Then certainly the אבות will receive a far greater reward,
 because they ran swiftly, like horses,
 in Hashem's honor.*

4 The Gemara now elaborates on the incident of
 ארבע פסיעות
 took four steps to honor Hashem, as the Pasuk
 relates
 בעת ההיא שלח מרודך בלאדן בן בלאדן מלך בבל
 ספרים ומנחה אל חזקיהו
 וישמע כי חלה ויחזק

The Gemara asks
 משום כי חלה חזקיהו ויחזק
 שדר ליה ספרים ומנחה
 Why did מרודך the king of Bavel send gifts to חזקיהו upon
 his recovery from his illness?

4

ארבע פסיעות

*took four steps to honor Hashem,
 as the Pasuk relates*

**בעת ההיא
 שלח מרודך בלאדן בן בלאדן מלך בבל
 ספרים ומנחה אל חזקיהו
 וישמע כי חלה ויחזק**

**משום כי חלה חזקיהו ויחזק
 שדר ליה ספרים ומנחה**

*Why did מרודך the king of Bavel send gifts to חזקיהו
 upon his recovery from his illness?*

5

The Gemara explains

אותו היום שמת בו אחז שתי שעות היה

Because a while earlier, on the day that אחז the רשע died, the sun shone for only two hours, and therefore

וכי חלה חזקיהו ואיתפח

אהדרינהו קודשא בריך הוא להנך עשר שעי ניהליה

On the day that his son חזקיהו recovered from his illness, Hashem returned the remaining ten hours, and the sun shone for twenty-two hours.

And when מרודך the king of בבל saw this great miracle and discovered that this was all in חזקיהו's merit, he sent חזקיהו the following message:

שלמא למלכא חזקיה

שלם לקרתא דירושלם

שלם לאלהא רבא

Peace upon you King חזקיהו, and peace upon the city of Yerushalayim, and peace upon Hashem.

However, when נבוכדנאצר his scribe heard this, he objected because they put Hashem's name at the end, and therefore he told them to reverse the order and write

שלם לאלהא רבא

שלם לקרתא דירושלם

שלם למלכא חזקיה

רהט בתריה

כדרהיט ארבע פסיעות

אתא גבריאל ואוקמיה

And נבוכדנאצר ran four steps to stop the messenger, but the

אילמלא לא בא גבריאל גבריאל stopped him, because as רבי יוחנן says

אילמלא לא בא גבריאל והעמידו

לא היה תקנה לשונאיהם של ישראל

Had גבריאל not stopped נבוכדנאצר, there would be no hope

for the Yidden, because as Rashi explains

שהיה שכרו מרובה

והיה לו רשות לאבד שאריתנו

His reward would be so great that he would have permission to destroy the remnants of the Yidden.

5

אותו היום שמת בו אחז שתי שעות היה

Because a while earlier, on the day that אחז the רשע died, the sun shone for only two hours, and therefore

וכי חלה חזקיהו ואיתפח אהדרינהו קודשא בריך הוא להנך עשר שעי ניהליה

On the day that his son חזקיהו recovered from his illness, Hashem returned the remaining ten hours, and the sun shone for twenty-two hours.

And when מרודך the king of בבל saw this great miracle and discovered that this was all in חזקיהו's merit, he sent חזקיהו the following message:

שלמא למלכא חזקיה שלם לקרתא דירושלם

שלם לאלהא רבא

Peace upon you King חזקיהו, and peace upon the city of Yerushalayim, and peace upon Hashem.

However, when נבוכדנאצר his scribe heard this, he objected because they put Hashem's name at the end, and therefore he told them to reverse the order and write

שלם לאלהא רבא

שלם לקרתא דירושלם

שלם למלכא חזקיה

רהט בתריה

כדרהיט ארבע פסיעות

אתא גבריאל ואוקמיה

And נבוכדנאצר ran four steps to stop the messenger, but the

אילמלא לא בא גבריאל גבריאל stopped him,

because as רבי יוחנן says

אילמלא לא בא גבריאל והעמידו לא היה תקנה לשונאיהם של ישראל

Had גבריאל not stopped נבוכדנאצר, there would be no hope for the Yidden,

as Rashi explains

שהיה שכרו מרובה

והיה לו רשות לאבד שאריתנו

His reward would be so great that he would have permission to destroy the remnants of the Yidden.

6 The Gemara explains that the King of Bavel was named מרודך בלאדן בן בלאדן Because the father בלאדן was the original king, and he had to resign when his face changed into a dog's, and when his son מרודך succeeded him as king, he showed his father respect in the following manner: כי הוה כתיב הוה כתיב שמייה ושמייה דאבוה בלאדן מלכא Whenever he issued a letter he included his father's name, as the Pasuk states בן יכבד אב ועבד אדניו

בן יכבד אב Refers to מרודך And ועבד אדניו Refers to נבוכדנצר the general of נבוכדנצר, as the Pasuk states ובחודש החמישי בעשור לחדש היא שנת תשע עשרה שנה למוֹלך נבוכדנאצר מלך בבל בא נבוכדנאצר רב טבחים עמד לפני מלך בבל בירושלם וישרף את בית ה' ואת בית המלך stood before נבוכדנצר in Yerushalayim.

And the Gemara asks ומי סליק נבוכדנצר לירושלם ומי סליק נבוכדנצר נבוכדנצר was not in Yerushalayim at that time, because another Pasuk states ויעלו אותו אל מלך בבל רבלתה ואמר ר' אבהו זו אנטוכיא נבוכדנצר was in אנטוכיה which is located outside Eretz Yisroel?

There are two answers: רב חסדא ורב יצחק בר אבודימי One says דמוות דיוקנו היתה חקוקה לו על מרכבתו There was a picture of his master נבוכדנצר on נבוכדנצר's chariot. And the other says אימה יתירה היתה לו ממנו ודומה כמי שעומד לפניו נבוכדנצר was in awe his master to the degree that he always considered himself in his master's presence. =====

6 The King of Bavel was named מרודך בלאדן בן בלאדן Because the father בלאדן was the original king, and he had to resign when his face changed into a dog's, and when his son מרודך succeeded him as king, he showed his father respect in the following manner:

כי הוה כתיב הוה כתיב שמייה

ושמייה דאבוה בלאדן מלכא

Whenever he issued a letter he included his father's name, as the Pasuk states

בן יכבד אב ועבד אדניו

Refers to נבוכדנצר, the general of נבוכדנצר

Refers to מרודך

as the Pasuk states

ובחודש החמישי בעשור לחדש

היא שנת תשע עשרה שנה

למוֹלך נבוכדנאצר מלך בבל

בא נבוכדנאצר רב טבחים

עמד לפני מלך בבל בירושלם

וישרף את בית ה' ואת בית המלך

stood before נבוכדנצר in Yerushalayim.

ומי סליק נבוכדנצר לירושלם

נבוכדנצר was not in Yerushalayim at that time, because another Pasuk states

ויעלו אותו אל מלך בבל רבלתה

ואמר ר' אבהו

זו אנטוכיא

אנטוכיה נבוכדנצר which is located outside Eretz Yisroel?

There are two answers:

רב חסדא - ורב יצחק בר אבודימי

And the other says

אימה יתירה

היתה לו ממנו

ודומה כמי שעומד לפניו

was in awe his master to the degree that he always considered himself in his master's presence.

One says

דמוות דיוקנו

היתה חקוקה לו

על מרכבתו

There was a picture of his master נבוכדנצר on נבוכדנצר's chariot.

7 The Gemara proceeds with the incident in how נבזראדן conquered Yerushalayim.

נבזראדן sent along with נבוכדנצר
טעין תלת מאה כודנייתא
נרגא דפרזלא דשליט בפרזלא
כולהו בלעתניהו חד דשא דירושלם
Three hundred mules laden with sharpened iron axes, and they were all broken on one gate of Yerushalayim.

בעי למיהדר אמר מסתפינא
דלא ליעבדו בי כי היכי דעבדו בסנחריב
At first נבזראדן wanted to retreat, because he was afraid that he would be punished as was his predecessor
סנחריב, but then he heard a קול בת announce
שוור בר שוור נבזראדן שוור
דמטא זימנא דמקדשא חריב והיכלא מיקלי
נבזראדן jump forward, because the time has come to destroy the Bais Hamikdash.

פש ליה חד נרגא
אתא מחייה בקופא ואיפתח
נבזראדן took the last remaining axe and hit the gate, and it opened.

7 How נבזראדן conquered Yerushalayim

נבזראדן sent along with נבוכדנצר

**טעין תלת מאה כודנייתא
נרגא דפרזלא דשליט בפרזלא
כולהו בלעתניהו חד דשא דירושלם**

Three hundred mules laden with sharpened iron axes, and they were all broken on one gate of Yerushalayim.

**בעי למיהדר אמר מסתפינא
דלא ליעבדו בי כי היכי דעבדו בסנחריב**

At first נבזראדן wanted to retreat, because he was afraid that he would be punished as was his predecessor סנחריב,

but then he heard a קול בת announce

**שוור בר שוור נבזראדן שוור
דמטא זימנא דמקדשא חריב
והיכלא מיקלי**

נבזראדן jump forward, because the time has come to destroy the Bais Hamikdash.

**פש ליה חד נרגא
אתא מחייה בקופא ואיפתח**

נבזראדן took the last remaining axe and hit the gate, and it opened.

8

הוה קטיל ואזל עד דמטא להיכלא
 אדליק ביה נורא
 continued on killing the Yidden, until he arrived
 to the Bais Hamikdash and set it on fire. Then,
 חזא דמיה דזכריה דהוה קא רתח
 He noticed the blood of זכריה seething, and when he
 discovered that the Yidden killed זכריה, he attempted to
 avenge זכריה's blood;
 קטל עילויה תשעין וארבעה ריבוא
 ולא נח
 He killed 940,000 people, among them, the רבנן, the Cheder
 boys, and the young Kohanim, and the blood did not rest
 until נבחראדן said
 זכריה טובים שבהן איבדתים
 ניתא לך דאיקטלינהו לכולהו
 זכריה, I have already killed their best, do you want me to
 kill them all?
 מיד נח
 The blood ceased to boil.

הרהר תשובה בדעתיה
 אמר מה הם שלא איבדו אלא נפש אחת כך
 ההוא גברא מה תיהוי עליה
 immediately regretted his act and said:
 If these people were punished for the death of only one
 person, זכריה, then certainly I will be punished for the
 deaths of all these people?

ערק שדר פורטיתא לביתה
 ואיתגייר
 He immediately escaped and converted to become a Jew.

8

**הוה קטיל ואזל עד דמטא להיכלא
 אדליק ביה נורא**

*continued on killing the Yidden,
 until he arrived to the Bais Hamikdash and set it on fire.*

**חזא דמיה דזכריה
 דהוה קא רתח**

*He noticed the blood of זכריה seething,
 and when he discovered that the Yidden killed זכריה,
 he attempted to avenge זכריה's blood;*

**קטל עילויה תשעין וארבעה ריבוא
 ולא נח**

*He killed 940,000 people, among them, the רבנן,
 the Cheder boys, and the young Kohanim,
 and the blood did not rest until נבחראדן said*

**זכריה טובים שבהן איבדתים
 ניתא לך דאיקטלינהו לכולהו**

*זכריה, I have already killed their best,
 do you want me to kill them all?*

מיד נח

The blood ceased to boil.

**הרהר תשובה בדעתיה
 אמר מה הם שלא איבדו
 אלא נפש אחת כך**

ההוא גברא מה תיהוי עליה

*immediately regretted his act and said:
 If these people were punished for the death
 of only one person, זכריה, then certainly I will be punished
 for the deaths of all these people?*

**ערק שדר פורטיתא לביתה
 ואיתגייר**

*He immediately escaped
 and converted to become a Jew.*

9 And the Braisa elaborates that the descendants of some of the greatest רשעים converted to Judaism.

נעמן
גר תושב היה
נעמן kept the seven Noahite laws.

נבזראדן
גר צדק היה
נבזראדן became a full fledged convert.

מבני בניו של סיסרא
לימדו תורה בירושלים
The grandsons of סיסרא studied Torah in Yerushalayim.

מבני בניו של סנחריב
לימדו תורה ברבים
The two grandsons of Sancherev, שמעיה ואבטליון, taught Torah in public.

מבני בניו של המן
לימדו תורה בבני ברק
The grandsons of Haman studied Torah in Bnei Brak.

ואף מבני בניו של אותו רשע
ביקש הקב"ה להכניסן תחת כנפי השכינה
And Hashem wanted to convert even the descendants of
נבוכדנצר, but the מלאכים objected and said
רבנו של עולם
מי שהחריב את ביתך ושרף את היכלך
תכניס תחת כנפי השכינה
Why do you want to bring into the fold the descendants of
the one who destroyed your temple?
=====

The Gemara goes on and elaborates on how the nations of עמון ומואב were the ones who convinced נבוכדנצר to come and destroy the Bais Hamikdash.

9

רשעים of some of the greatest
who converted to Judaism.

נבזראדן
גר צדק היה
נבזראדן became
a full fledged convert.

נעמן
גר תושב היה
נעמן kept the
seven Noahite laws.

מבני בניו
של סנחריב
לימדו תורה
ברבים
The two grandsons of
Sancherev, שמעיה ואבטליון,
taught Torah in public.

מבני בניו
של סיסרא
לימדו תורה
בירושלים
The grandsons of סיסרא
studied Torah in
Yerushalayim.

מבני בניו של המן
לימדו תורה בבני ברק
The grandsons of Haman studied Torah in Bnei Brak.

ואף מבני בניו של אותו רשע
ביקש הקב"ה להכניסן
תחת כנפי השכינה
נבוכדנצר, but the מלאכים
objected and said

רבנו של עולם
מי שהחריב את ביתך ושרף את היכלך
תכניס תחת כנפי השכינה
Why do you want to bring into the fold
the descendants of the one who destroyed
your temple?

